

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Inštitút správnych
a bezpečnostných analýz

Informácia o plánovanej reforme verejnej správy

Reforma verejnej správy je v internej fáze príprav a do konca aktuálneho volebného obdobia, teda do parlamentných volieb, ktoré sa uskutočnia 30. septembra 2023, nie je v pláne jej realizácia ani posunutie do legislatívneho procesu. Návrh zmien v územnosprávnom usporiadaní miestnej štátnej správy a územnej samosprávy bol pripravený vedeckými a akademickými odborníkmi na základe priestorových modelov v materiáli venujúcemu sa funkčnej regionalizácii Slovenska.

Ministerstvo vnútra v súlade s programovým vyhlásením vlády zriadilo v septembri 2021 Komisiu pre reformu verejnej správy. Členmi komisie sú odborníci z praxe, z akademických kruhov, zástupcovia vybraných ústredných orgánov štátnej správy a zástupcovia politických strán bývalej vládnej koalície. Rezort vnútra pracuje na tejto téme intenzívne od začiatku funkčného obdobia vlády. Na zasadnutiach komisie boli prijaté základné okruhy a tézy, na ktorých by mala byť reforma verejnej správy vystavaná – zlepšenie kvality života občanov a zvýšením ich vplyvu na rozhodovanie o mieste kde žijú. Komisia súhlasila s prípravou podkladov pre reformu verejnej správy zameranej na okresné úrady, prenesený výkon štátnej správy, miestnej a regionálnej samosprávy a dvojstupňovej úrovne správy miest Bratislavy a Košíc na základe dát a pri rešpektovaní funkčných priestorových väzieb, ekonomických, sociálnych a kultúrno-historických aspektov.

Faktom je, že k aktualizácii priestorových modelov bolo potrebné získať údaje zo Sčítania obyvateľov domov a bytov 2021, o dochádzke ľudí za službami, ich reálnom pobyte a ďalších väzbách, ktoré boli dostupné v polovici roka 2022. Tento rozmer je vážnym míľnikom, a preto ho treba brať pri objektívnom hodnotení prípravy reformy do úvahy.

Odborní členovia komisie následne začali pracovať na materiáli venujúcemu sa funkčnej regionalizácii Slovenska.

Prvé, predbežné výsledky práce boli členom komisie prezentované na zasadnutí v septembri 2022. Členovia komisie vzali materiál na vedomie a odporučili materiál ďalej dopracovať. V mesiacoch november a december realizoval výkonný výbor komisie stretnutia s predstaviteľmi záujmových združení samospráv (ZMOS, ÚMS, SK8) a oboznámil ich s východiskami a princípmi pre prípravu reformy.

Uvedomujúc si potrebu celospoločenskej diskusie a celospoločenského prijatia výstupov tejto komisie sme od začiatku počítali s jej postupným rozširovaním o zástupcov záujmových združení samosprávy – Združenia miest a obcí Slovenska, Únie miest Slovenska a Združenia samosprávnych krajov SK8 ako aj predstaviteľov opozičných politických strán.

V marci 2023 sa uskutočnili rokovania so zástupcami záujmových združení samospráv, na ktorých boli zástupcom prezentované východiská pre návrh reformy verejnej správy aj s podrobnou metodikou a informáciami o zdrojových dátach. K návrhu prebehla diskusia. Otázky zástupcov samospráv boli členmi komisie a inými akademickými a vedeckými odborníkmi podieľajúcimi sa na príprave návrhu zodpovedané. Zástupcovia samospráv na stretnutiach oznámili komisii, že oficiálne stanovisko k návrhu bude zrejmé po prerokovaní návrhu na príslušných orgánoch záujmových združení samospráv.

Proces sa aktuálne nachádza vo fáze, kedy sme získali prvotné neoficiálne stanoviská od zúčastnených zástupcov záujmových združení samospráv. Oficiálne by sa k tomu mali vyjadriť orgány záujmových združení samospráv v najbližších mesiacoch. Vo všeobecnosti sa zástupcovia samospráv zhodujú na potrebe uskutočniť reformu verejnej správy, no v súvislosti s týmto pojmom považujú za prioritné aj ďalšie oblasti, najmä pokiaľ ide o posilnenie finančného a kompetenčného postavenia samospráv. Pripomienky k metodike a zvolenému technickému riešeniu v prezentovanom materiáli zatiaľ neboli zo strany samospráv uplatnené. Zástupcovia samospráv boli informovaní, že komisia vyjadrila zámer stavať východiská reformy verejnej správy postupne. Po doručení oficiálnych stanovísk od záujmových

združení ich plánujeme zohľadniť a v ďalšom kroku východiska pre reformu verejnej správy rozšíriť aj o ďalšie aspekty a oblasti . Ministerstvo vnútra SR vníma dôležitosť komplexného prístupu vrátane diskusie o úprave rozsahu zverených kompetencií jednotlivým úrovniam verejnej správy ako aj zmene spôsobu financovania samosprávy a verejných služieb ňou poskytovaných.

Cieľom je vytvoriť kvalitnú reformu, ktorá si však aj vzhľadom na snahu oslovenia všetkých subjektov zo strany rezortu vnútra, vyžaduje čas na dosiahnutie spoločného výsledku a kompromisu.